

ויאמר משה

פרשת "פינחס". כ"ג תמוז ה'תשפ"א. עלון מספר 141.

"בנות צלפחד" (במדבר כ"א).

אמרו חז"ל, שבנות צלפחד חכמניות הן, דרשניות הן, צדקניות הן, ואפילו קטנה שבהן לא נשאת פחותה מארבעים שנה. ואפשר לדרוש, שתיבת "צלפחד" בראשי תיבות: צדקניות, לא פחותה, חכמניות, בדרשניות. (באור פניך). שני הפנינים לקוחים מספר "שבת טיש" חלק ה' עמוד 417. שבת שלום ומבורך!

חידה ופיתרונה (חלק א')

החידה:

מי העיד על עצמו שהיה במקום מסויים והיה 5 ימים בחושך עבה? הפיתרון נמצא אחרי החידות על פי סדר א' ב'.

סיפורים לשולחן שבת קודש:
"הסיפור של התפוח".

סיפור הרב הראשי לישראל לשעבר ורבה של תל אביב, הגאון הרב ישראל מאיר לאו שליט"א (בתמונה): לפני קצת פחות משמונים שנה, הנאצים

ימ"ש כבשו את פולין. אביו, הגאון הרב משה חיים לאו זצוק"ל הי"ד (בתמונה), רבה של פיטריקוב, נלקח בידי הנאצים. ר' משה חיים השיג עבור מספר יהודים, ביניהם אשתו ובנו – הרב לאו, מקום מסתור, בביודעם באחד הבניינים הנוטשים. הנאצים חשבו שמתחבאים שם יהודים, והתחילו לעלות. קומה ראשונה, אין אף אחד. קומה שניה, אין אף אחד. קומה שלישית, אין אף אחד. קומה רביעית יש יהודים, אבל הם לא ראו אותם. ממשיך ומספר הרב לאו: "ואז קרה סיפור מאוד מעניין, עם התפוח. אני כבר רב ראשי של תל אביב, עברו 50 שנה. אני יושב בחדר, וניגש אלי המזכיר ואומר לי: "יש פה איזה יהודי מלונדון, שמבקש דחוף להיכנס לרב לחמש דקות". נכנס אלי יהודי עם זקן לבן, איש יפה תואר, עם חבילה עטופה בעיתון "המודיע" ושם לי את זה על השולחן. הוא אומר: "זה ספר שכתבתי את תולדות חיי בשואה. קוראים לי מוטל קמינסקי". וכרתי את השם הזה, שמעתי מנפתלי (אחיו הגדול של הרב לאו), אמרתי לו: "אתה מפויטרקוב", קמינסקי, פיטריקוב, הוא אומר: "נכון. גם אתה, כבוד הרב", הוא אומר לי, "מופיע פה, בספר שלי". אמא ציידה אותי בשקית חומה של מכולת, ובפנים מספר תפוחי עץ. מוטל כבר אז הגיע למחבוא בלי אבא, בלי אמא, יתום עגול. רעב נורא. הוא לא יכול היה להתאפק, הוא ראה את זה פתוח, וירא כי אין איש, אף אחד לא מסתכל עליו, הוא הוציא תפוח מהשקית שלי. נתן ביס מה שנקרא, נגיסה בתפוח, ואז שומעים את הצעדים של הגרמנים ונהייתה דומיית מוות. מוטל נשאר תקוע עם הפלח של התפוח בפיו. לבלוע אותו, צריך לנגוס בשיניים, זה עושה רעש. להוציא אותו מהפה, יתפסו אותו ויהיו גנב תפוח מהילד של הרב. הוא החזיק שעות את הפלח הזה בפיו. הוא אומר: "לפני שאני חוזר ללונדון", שם הוא גר, "באתי לבקש סליחה אני גנבתי ממך תפוח, 50 שנה זה רובץ על מצפוני, ואני לא נרגע מזה". כשהוא נפטר והעלו את מיטתו לכאן, לארץ, לקבורה, המשפחה שלו ביקשה ממני לכוון להספיד אותו ברחוב מלכי ישראל בירושלים, בגאולה. על ידי עמד האדמו"ר מגור", (הרב יעקב אלטר שליט"א. מוטל היה חסיד גור). "ושמע מה היה ההספד שלי, הסיפור של התפוח. האמבולנס של חברא קדישא נפתח, מוטל קמינסקי – לא רואים אותו כבר, הוא שוכב מכוסה בטלית, ואני עומד מדבר אל הטלית, ואני אומר: "מוטל, סלחתי לך. סלחתי לך מהרגע הראשון", לא ידעתי מי לקח, אבל זה לא היה משנה. ואז גם סיפרתי שהוא בא מלונדון, לפני הטיסה, הוא הגיע לבקש סליחה".

לקוח מראיון עם הרב ישראל מאיר לאו שליט"א.

דברי תורה על פרשת השבוע:

"לכן אמר הגוי נתן לו את בריתי שלום" (במדבר כ"ה י"ב).

לכאורה יש לתמוה: מדוע פינחס מקבל את שכרו דווקא ב"ברית שלום"? מה הקשר שלום? שיקבל את התואר "גדול הקנאים", "נלחם את מלחמות התורה", זה ממש מתאים! מה הקשר של שלום למעשה הקנאות של פינחס?

התשובה תתבאר על ידי משל: משל לאדם שהיה מתגאה בסוס האביר שקנה. עלה על הסוס והחל לדהור במהירות, כדי שכולם יראו אותו. כשרצה לעצור את הסוס, הסוס לא הקשיב לו. הוא ממשיך למשוך במושכות, והסוס ממשיך לדהור, לא מתייחס לרצון בעליו. לאחר כמה דקות הפיל את אדונו על הרצפה והאיש קיבל מכה. צחקו עליו אנשי עירו: "זה לא סוס אביר, זה סוס פראי וחסר רסן! סוס טוב אמנם צריך לדעת לדהור, אבל הוא צריך לדעת גם מתי לעצור!"

אהרן הכהן היה אוהב שלום ורודף שלום, וגם את בניו ונכדיו חניך להתרחק ממצנזי מחלוקת וריב. גם פינחס הלך בדרך סבו אהרן, והיה ידוע כאיש אוהב שלום. כשראה פינחס שנשיא ישראל חוטא וצריך להורגו, וזה אצלו דבר קשה מאוד! הוא, הרחמן נכדו של הרחמן, צריך להרוג מישהו! זה ממש נגד הטבע. עם כל זה, הוא התגבר על טבעו והרג את החוטאים. עד אותו מעשה, לא ידעו אם אהבת השלום של פינחס היא ממקום חיובי או כי זה הטבע שלו, והוא לא יכול להתגבר על טבעו כאשר צריך להרוג מישהו, אפילו שהוא חטא. כאן, למען הצלת כלל ישראל, שלט פינחס על אהבת השלום שבו ועשה מעשה הנוגד את טבעו. ואז התברר למפרע שאהבת השלום באה ממקום חיובי והוא יכול לשלוט עליה, ולא באה מטבעו. אם כן, ראוי ומתאים שיקרא "איש שלום!"

לקוח מספר "אוצרותינו", מדברי ראש כולל "תורה וחיים" הגאון הרב שמעון בעדני שליט"א (בתמונה) "בקראו את קנאתי בתוכם" (במדבר כ"ה י"א).

באחד מבתי הכנסיות שבירושלים, שנבנה עם הרבה שכוללים, ביקשו הגבאים לקבוע מערכת הגברה בתיבת שליח הציבור, כדי שתשמש לדרשות, לכינוסים, לתפילות ועוד. אחד הגבאים הלך לשאל את הגאון רבי סלמאן מוצפי זצוק"ל (בתמונה), מה הוא אומר על הרעיון, האם לעשות או לא לעשות. רבי סלמאן הביע את דעתו שלא לעשות, והסביר: "מי יודע, אולי בעוד מספר שנים תתקיים תפילה המונית ביום טוב, ולטובת הקהל הגדול יפעילו את הרמקול, ויבואו על ידי כך לחילול המועד. כדאי למנוע את הדבר מראש". הגבאי שמע לעצתו, ודרש מחבריו לבטל את הרעיון. הגבאים האחרים לא הקשיבו לו. כשראה את זה, השתטח על רצפת בית הכנסת, וצעק: "על גופי תדרכו כשאתם מרכיבים את הרמקול!!!". שאלו אותו הגבאים: "מהיכן הגעת לקנאות כה עזה וחזקה?!". ענה להם הגבאי: "חכם סלמאן אמר לי שאני צריך להתנגד, חזק בדיוק מה שאעשה!".

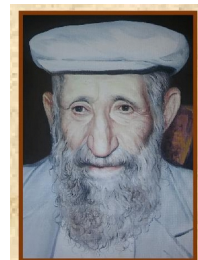
לקוח מהספר "שבת טיש" חלק ה' עמוד 416

פנינים על פרשת השבוע:

"ובאלה לא היה איש" (במדבר כ"ו ס"ד).

אומר רש"י: "אבל על הנשים לא נגזרה גזרת המרגלים, לפי שהיו מחבבות את הארץ".

"ובאלה לא היה איש מפקודי משה ואהרן הכהן אשר פקדו את בני ישראל במדבר סיני", בנימטריא: "ועל הנשים לא נגזרה או בגזרת המרגלים, לפי שהן היו מחבבות את הארץ". (מקום הניחו ל').

אודות פרשת "פינחס":

1. יש לה 168 פסוקים.
2. מתחילה בפרק כ"ה פסוק י'.
3. מסתיימת בפרק ל' פסוק א'.
4. הפרשה השניה בארכה בתורה.

שהרב הראשי, הרב דוד לאו, הוא אורח הארץ (ארעא)... כפי שהיה כתוב, אין הכוונה שהוא באמת אורח הארץ (מה זה בכלל?!), אלא רק על ידי חידודי לשון!

פיוט ופירוש:

אעופה אשכונה / רבי יצחק אבוחצירא זצוק"ל הי"ד
(בתמונה) – חלק ב'

לְשָׁק אֶהְבְּתוּ, בְּלִבֵּי בְעֵרָה מִיּוֹם פְּרֻדְתּוֹ נִפְשֵׁי עָלֵי מְרָה.
לְשָׁק אֶהְבְּתוּ, בְּלִבֵּי בְעֵרָה, חֶשֶׁק אֶהְבְּתוּ שֶׁל הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא כְּאִשׁ בּוֹעֵרֶת בְּלִבֵּי. מִיּוֹם פְּרֻדְתּוֹ, מִיּוֹם שֶׁעֲזַב אוֹתִי הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא וְשִׁלְחָנִי לְגִלּוֹת, נִפְשֵׁי עָלֵי מְרָה, מְרֻב צַעֲרִי עַל שֶׁאֵין הַקְּדוֹשׁ בְּרוּךְ הוּא עֵימִי כְּבַתְחִילָה.
לְקוֹחַ מֵהַסֵּפֶר "זְמִירוֹת וּפְיוֹט קוֹדֶשׁ יִגַּל יַעֲקֹב הַמְּבֹאֵר" עֲמוּד ש'.

הילולא דצדיקאי:

רבנו משה קורדוביור זצוק"ל (1) – הרמ"ק, בעל ה"תומר דבורה" ו"פרדס רימונים", כ"ג תמוז ה'של"ל. הרב יעקב חי ציון עדס זצוק"ל (2) – מראשי ישיבת "פורת יוסף", כ"ז תמוז ה'תשכ"ג. הרב שמואל רוזנבסקי זצוק"ל (3) – ראש ישיבת "פוניבז", כ"ז תמוז ה'תשל"ט. האדמו"ר רבי אלעזר אבוחצירא זצוק"ל (4) – סידנא בבא אלעזר, כ"ז תמוז ה'תשע"א. האדמו"ר הרב משה טייטלבוים מאוהל זצוק"ל (5) – בעל ה"שמח משה", כ"ח תמוז ה'תר"א. הרב יעקב שאול אלישר זצוק"ל (6) – הראשון לציון, בעל ה"יש"א ברכה", כ"ח תמוז ה'תרס"ו. הרב חיים פרידלנדר זצ"ל (7) – משגיח ישיבת "פוניבז", כ"ח תמוז ה'תשמ"ו. הרב יוסף שלום אלישיב זצוק"ל (8) – בעל ה"קובץ תשובות", כ"ח תמוז ה'תשע"ב. הרב משה מרדכי חדש זצ"ל (9) – ראש ישיבת "אור אלחנן", כ"ח תמוז ה'תשע"ו. רבנו שלמה יצחקי זצוק"ל (10) – רש"י הקדוש, כ"ט תמוז ד'תתס"ה.

סיפור בהמשכים:

חרו למחרו כחרוניו (חלק ה')
תקציר: מרדכי ספיר, בחור ביישיבת פרשבורג בראשות החתם סופר זצוק"ל (בתמונה), התדרדר. גילו שהוא כתב שיר כפרני בגרמנית. רבי דניאל, מדייני העיר, הלך עם הדרך ל"חתם סופר" מה קורה. רבי משה לא נבהל. ולמה הוא לא נבהל? "ודאי הוא כותב כותב זמירות ושירי תהילה לקדוש ברוך הוא. גם אני נוהג לפעמים לכתוב שירים בחרוזים". "רבי", הדגיש לו רבי דניאל בצער, "הוא כותב שירים אחרים". "אתה בטוח?", שאל אותו החתם סופר, "אולי הוא כותב שירים בגרמנית כדי לדבר אל ליבם של פשוטי העם והנשים?". רבי דניאל נאלץ עוד פעם להדגיש: "רבי, הוא כותב בגרמנית צחה, והוא מפרסם את הניגוניו בעיתונים "שלמה" (של המשכילים)". רבי דניאל לא יכול היה להתאפק עוד, והוציא את הדרך לנגד עיניו של ה"חתם סופר". כשרבי משה ראה את השיר, פניו הלכו וחווירו עם כל מילה נוספת שקרא. "לשרוף באש!", ציוה. בשלב הזה נקרא מרדכי ספיר בעצמו אל ראש הישיבה.
האם ספיר הגיע ל"חתם סופר"? המשך יבוא בעזרת ה' בעלון הבא...

חידון נושא פרסים:

חידה בעלמא:

את מי, שכתוב בפרשה, מכנה הגמרא: "אנשים העומדים ברומו של עולם"? (רמו: התשובה נמצאת בגמרא מסכת "מגילה", עמוד א' בערך באמצע העמוד. איזה דף? את זה עליכם לגלות!).
מי שחושב שידוע את התשובה הנכונה – יכתוב בפתק, יכניס לתיבת הדואר ברחוב הרב פרנק 36 דירה 5 משפחת למני, עד יום שלישי בערב, ויכנס להגרלה על פרס. ניתן גם להתקשר ל-025870079.
ההגרלה הינה על ספר "אלי ודני" של ד. בנידיקט.
הזוכה משבוע שעבר: נהוראי פלכני הי"ו (מתוך 7 משתתפים).

שאלה: מנין שהרב הראשי לישראל הנוכחי, הרב דוד (ברוך) לאו שליט"א (בתמונה) למרות שהוא הרב הראשי – הוא אורח הארץ?
תשובה: הגמרא (ברכות מ"ט עמוד א' שורה תשיעית מלמטה) אומרת: "מלכות בית דוד לאו אורח ארעא". מכאן

חידות על פרשת השבוע:

- א. אדם שאין לו בנים, מי יורש אותו?
- ב. אילו נשים קיבלו נחלה?
- ג. מה עשו כדי לדעת איזה חלק בארץ יקבל כל אחד?
- ד. אחד מבני אליאב.
- ה. ההר שעלה עליו משה לראות את הארץ.
- ו. המילה הראשונה בפרשה.
- ז. נשיא שבט שמעון.
- ח. בנו של ראובן.
- ט. כיצד נקרא הר בארמית?
- י. מנהיגם של עם ישראל אחרי פטירת משה?
- כ. למה זכה פינחס בזכות קנאותו?
- ל. אביה של יוכבד.
- מ. על איזו אומה נצטוו בני ישראל ב"צרוור"?
- נ. סוג של מיתה.
- ס. חג שכל יום מתמעטים קרבנותיו.
- ע. שם נוסף לשמחת תורה.
- פ. מה פרשת השבוע?
- צ. אביה של כובי.
- ק. נבלע חי באדמה.
- ר. יום שבו מקריבים 2 פרים, 7 כבשים ושעיר ואיל אחד?
- ש. יום שבו מקריבים 2 כבשים בני שנה לעולה.
- ת. קרבן שמקריבים פעמיים ביום.

חידה ופיתרונה (חלק ב')

הפיתרון:

הגאון רבי אברהם אבן עזרא זצוק"ל (בתמונה).

מקורות:

כתוב בפסוק (שמות י"ב): "ויט משה את ידו על השמים ויהי חשך אפלה בכל ארץ מצרים שלשת ימים". הכתב ה"אבן עזרא" שם: "ולא ידעו שהיה ג' ימים אלא על פי ישראל שהיה להם אור. והנה בים אוקינוס יבוא חושך עב, שלא יוכל אדם להפריש בין יום ובין לילה, ויעמוד זה לפעמים חמישה ימים. ואני הייתי שם פעמים רבות", עד כאן לשונו.

שימו לב! החידה נועדה להרחבת הידיעות בלבד! לא נושא פרס. החידה והפיתרון לקוחים מהספר "חידודון" של חיים ולדר ועמי מיימן.

חלק ל"ה

לקחי הקורונה:

כידוע, הקורונה התחילה לחזור. כך עושה היצר הרע: אמנם הוא מסתלק, אבל הוא חוזר אחר כך! צריך לסלק אותו ושלא יחזור עוד! בתמונה: ראב"ד מרוקו האדמו"ר רבי יאשיהו יוסף פינטו שליט"א עם מסכה.

לפי אופק ירושלים עיה"ק תובכ"א		פרשת "פינחס" ה'תשפ"א			זמני השבת:		
הדלקת נרות	שקיעה	עלות השחר	נץ החמה	חצות היום והלילה	שקיעה	מוצאי שבת	רבנו תם
19:14	19:53	4:12 / 3:47	5:38:00	00/12:43	19:53	20:31	21:06

עלון "פינחס" התשפ"א
מוקדש לעילוי נשמת:
שלמה חיים בן אסתר ז"ל

פרנס עלון "פינחס":
הרב החפץ בעילום שמו שליט"א
לעילוי נשמת: ר' יעקב חיאל
מיכל ב"ר שלמה זצ"ל

פרנס עלון "פינחס":
הבה"ח אלחנן כהן הי"ו
לעילוי נשמת: חנום בת טאוס ז"ל. יוסף בן
כוכבה ז"ל. לרפואה שלמה: ניסים בן פהימה

ניתן לכתוב שמות לרפואה שלמה, לזיווג הגון, לרע של קיימא, להבדיל לעילוי נשמת ועוד. נא להתקשר: 02-5870079. בתרומה כלשהי

אשמח לקבל הע/ארות, תיקונים, עצות ועוד. כדי להרשם כפרנס נא להתקשר ל-025870079. נא לא לקרוא בומן שאינו ראוי. העלון מוקדש לעילוי נשמת: עליה בת מרים ז"ל. הרב אליהו בן טוביה בקשי דרוון זצוק"ל. לרפואה: משה בן שרה. חיה בת מלכה. להצלחת משפחת למני.

לעילוי נשמת רבי אלעזר בן שמחה אבוחצירא זצוק"ל

להחלמה מהירה: הרב רפאל גבריאל אליהו בן רחל חיה הכהן שליט"א